

מיכל קופד [לא תמצא בשר לאכול]. אתא חד חורן לגביה אמר חמית בחלמאי רגלי מסובלא [שמן] אמר ליה מועדא מייתי ואית לך קופד סגי ניהיה לך הרבה בשר לרגל] ובמדרש איכה פרשה א' הוסיף מנה ידע? השיב המדרש - כיון שמועד הוא רגל - וזהו רגל ברגל.

דאה"נ בחז"ל גם יום טוב נקרא רגל אלא שנקרא גם חג, אבל חול המועד נקרא רק רגל, אם כן יותר מתבטא הדבר בחול המועד. ולכן אני אומר הלכות חוה"מ ולא הלכות יום טוב.

הנה פלוני חולה ברגלו ה' ירפאו, והוא גם מתחנן לרפואה, אלא שאינו עובד בחול המועד, השיב רבנו - שילמד הלכות חול המועד.

לאחר כמה ימים, רבנו נכנס לחדרו ראה אותי, פתח ואמר: אפשר שלדברי חז"ל הנ"ל יש רמז בפסוק "יד ביד רגל ברגל" פירוש, אם קיבל עונש ברגל זה מחמת שעשה עבירה ברגל. ואם נאמר כן מה הוא "יד ביד" יש לומר, שאם לא נתן צדקה ביד נענש ביד, וכל כהאי גוונא.

במוצאי שבת פ' ויגש ז' בטבת, נכנסתי להגאון הצדיק המקובל ר"א וינטרויב זצ"ל וסיפרתי לו כל הנ"ל, וחיך חיוך רחב, ואז הוסיף ואמר: "בסתרי תורה יש לזה שייכות, ובלי להיכנס לפרטים" עכ"ל.

י' כסלו תשס"ד, אמרתי קמיה רבנו. הנה אנו שומעים כאן תמיד לצרכי רפואה - ללמוד את הדבר שכנגדו, לדוגמא לכאבי רגלים ללמוד הל' חול המועד, ורבנו מכנה רפואות אלו: "רגל ברגל" לבעיה באברים הפנימיים - ללמוד הלכות טריפות, כאב שיניים ללמוד הל' בכורות במס' בכורות. והרי אין מתרפאין בדברי תורה? זה לא לרפואה בדברי תורה. זו זכות התורה. א.ה. והרי אמרו בגמרא עירובין נ"ד החש בראשו יעסוק בתורה וכו' הרי שמותר, נצרך ומועיל.

כאבי רגליים. היו לו כאבי רגלים, ורבנו אמר לו שילמד הל' חוה"מ וכתב לי שלומד כמעט כל יום מעט קצור הלכות חול המועד ולא נהיה יותר טוב, אפשר שזה מחמת שזה רק "כמעט"? שילמד הל' חול המועד ויבוא להיבחן אצלי. היינו לימוד נוסף ואיכותי.

גידול ממאיר ברגל. היה לו גידול ברגל והוציאו ואחר זמן חזר ושוב והוציאו, מה יעשה רגל ברגל? ילמד כיצד הרגל בבא קמא - גמרא רש"י תוס'.

כאבי גב 4 בני במשפחה אחת יש להם בעיה עם גב, מה יעשו? כתוב בשם האר"י על אחד שכאב לו הכתף והגב שם, אמר לו האר"י משום שלא נזהר מלדבר דברי

תורה בין מים אחרונים לברכת המזון כי תכף לנט"י ברכה - ותכף זה תיבת כתף, תאמר להם שדבר ראשון יזהרו בנטילת ידים ושלא לדבר בין נט"י במים אחרונים לברכת המזון.

חולי בעיניים. יש לו חולי בעיניים מה יעשה מידה כנגד מידה לרפואתו, עין בעין? אם ת"ח הוא ילמד מס' נגעים שנגעים שייך לעיניים, שהרי אם כהו עיני כהן אינו רואה את הנגע.

סכנת עיוורון. ט"ז כסלו תשנ"ט, בחור עם סכנת עיוורון בעין שואל מה לעשות לחיזוק? שילמד דף היומי.

דלקת בידו. יום א' שמות ט"ז טבת תשס"ט. בחור יש לו דלקת ביד והרופאים אינם יודעים את הטיפול בזה, מהו "יד ביד", כאן הרי הוא לא שייך לצדקה כי הוא סמוך על שולחן אביו? צדקה שאביו לא נותן פגעה ביד בנו. אמרנו, כי אותה דלקת יש גם לאביו כשנה והוא נותן מעשר ויותר ממעשר, ויד האב עדיין לא נרפאה. הרי שיש להם דברים אחרים המעכבים לו את הרפואה, ואם רוצה להרבות בזכויות כדי לקוות לרפואה, כיון שיד בדרך כלל קאי על צדקה, שילמד היטב הלכות צדקה. ואמרתי שקשה לו ללמוד בשולחן ערוך בעיון עם הנושאי כלים, והסכים רבנו שיוכל ללמוד הלכות הצדקה בספר חכמת אדם.

קוץ תשס"ט. בישרתי לרבנו שפלוגי הבחור שכאב לו היד ורבנו אמר שילמד הלכות צדקה - "יד ביד", ולמד, באמצע עסק לימודו בהלכות הללו נעלם הכאב כלא היה, אמר רבנו בשמחה רבה: ברוך השם.

כאבים בשן. בחור שואל יש לו כאבים בשן ולא יודעים מה זה, הרי כתיב שן בשן מה חטא בשן שיעשה כנגד זה לרפואתו? הענין אצלו שייך למאכלות אסורות. שאלה: המדובר בבחור יר"ש? אז תשאל אותו האם מקפיד על מים אחרונים ששייך לאכילה. שוב שאלוהו, ואמר שהוא מדרום אפריקה ורבו שם, אך אמר לו שיכול לנהוג כהיש אומרים שבשולחן ערוך שאין כיום חיוב מים אחרונים, הגיב שוב רבנו: אם כן שיקפיד על מים אחרונים.

פצעים בפנים. בחור שאלני שיש לו פצעים בפנים, וזה דבר ששכיח, מהו פצע תחת פצע? יש גמ' בשבת ל"ג כל הממרק עצמו לעבירה חבורות ופצעים יוצאים בו, אבל איני יודע אם זה שייך לבחור ישיבה וצריך לחשוב ולהתיישב בדבר האם לומר לו את הנ"ל.

אח"כ החל רבנו לדבר מעניין הפסוקים: שלפעמים כתוב "תחת" - פצע תחת פצע ולפעמים לא והאריך לבאר. אח"כ אמר: עין בעין לפעמים אפשר שזה הוא מידה כנגד מידה, מה שלא עסק בעיון התורה לקה בעין. ואע"פ שהעיון בתורה הוא במח ובלב, הנה בגמ' בב"ב "בן אין לו - עיין עליו" ושם הוא אין לו - עם אלף, כל שכן הכא עם אות עין, שנכלל בזה גם - עיין עליו.

שאלה שנשאלה בסתמא: האם אפשר לי ללמוד הל' חוה"מ בשביל חברי? הוא בעצמו צריך ללמוד, ולא שייך שאחר ילמד בעבורו.

שאלתי. נכדו של רבנו מתאונן שכואב לו הרגל, האם ללכת לרופא? שילכו לרופא אבל בינתיים וקודם לכן, שהוא ילמד הלכות חול המועד, המדובר בהנכד שהוא כבן 6 האם ללמד עמו מ"ב? שאביו ילמד אתו חיי אדם זה קל גם לילדים.

ילדה בת ג' יש חשש שיורידו לה רגל, מה יעשו "רגל ברגל"? שאביה ילמד כיצד הרגל גמרא רש"י ותוס'. שאלה: הוא מאד עסוק עמה, האם סגי שהסבא ילמד למענה? אם זו בת הבן, בני בנים כבנים - ויכול הסבא ללמוד בעדה, ואם בת הבת, לא מהני (עי' ירו' יבמות פ"ו ה"ו ובבבלי יבמות ס"ב ס"ל דגם בת הבת וצ"ע).

שתי מחותנות ויש לשניהן מחלה בכבד וניתוח באותן ימים. מה יעשו? שבעליהם ילמדו הלכות טריפות. שאלה: אינני בטוח שהם יודעים באיזה חלק שו"ע הלכות טרפות... האם סגי שכניהם ילמדו? כן.

אשתו עברה ניתוח לב ועתה מעוברת, מה יעשה הבעל זכות לעיבור שילך כשורה? שילמד הלכות טריפות.

ילד קיבל אירוע מוחי והרופאים אומרים שבגיל ילד אירוע מוחי הוא פלא, מה יעשה מדה כנגד מדה? שאביו ילמד הלכות טרפות.

המחלה בדם. אשת ראש ישיבה ת"ח גדול בגייטסהד באנגליה, חולה במחלה הידועה, בדם ועדיין יש להם ספק האם זה במח עצם, והם שואלים מה יעשו הבחורים לרפואתה? שילמדו בשולחן ערוך הלכות דם. האם כל הישיבה 110 בחורים ילמדו, או רק בני השיעור שלו 60 בחורים? איך שיעשו יהיה טוב. וגם אם זה במח עצם רח"ל, כל זה שייך לדם "בין דם לדם" ושילמדו הלכות דם.

נשירת שיער. השיער נושר לבתו בת 16 וזה לה צער נורא, מה יעשה משהו "שיער בשיער"? שילמד מסכת נגעים בסדר טהרות.

המחלה בראות. פלוני שעמדו לקטוע לו רגל ורבנו אמר לו שילמד הל' חוה"מ וכך עשה וב"ה ניצלה הרגל, ועתה התגלה בראות - המחלה, מה יעשה כעת? ביור"ד הל' טריפות מס' ל"ה ואילך יש סימנים בהל' ריאה ילמד הה' סימנים האלו.

בעיה בכליות. יש בעיה לו בכליות מה יעשה? באימורין נכלל הכליות שילמד ברמב"ם הל' הקרבת קרבן.

מחלת קרון. קיבל מחלת "קרון" במעיים מה יעשה מדה כנגד מדה? ילמד מסכת בכורות. א.ה. בתקופה מסוימת אמר רבנו על כמה מחלות בגוף האדם, שילמד מסכת בכורות ובתקופה שאחר כך אמר מסכת ערכין.

לבחור יש בעיה במעיים, שאל כמה להתחזק, רבנו אמר לו שילמד הל' טריפות, אבל הוא טוען שאין לו טעם בלימוד הזה? אדרבא זה יותר זכות. שילמד הגמרא ואח"כ השולחן ערוך.

סבל מעצירות. סובל מעצירות מה יעשה? אחד שאלני כי סובל מעצירת מעיים, מה יעשה, אמרתי לו שילמד החובל כי שם בדרך צ"ב. יש גמ' כי עצר עצר ה' וכו' והוא אמר לי שעשה כן ומיד זה הסתדר, גם הוא - שילמד החובל.

לרכישת דירה. נכנס יהודי ואמר שהוא מחפש לקנות דירה שם במקום קהילתו בדרום אמריקה, ואין לו כסף. ושאל האם יכול לעשות הגרלה ואולי על ידי כן יוכל לקנות דירה, והרב אמר לו ללמד "הבית והעליה" בתלמוד ירושלמי ולמד. האם עתה עליו לעשות משהו נוסף או להמשיך בזה? שילמד רמב"ם ושולחן ערוך וכו' כ בזה, ולגבי הגרלה זה בבחינת מניח מעותיו על קרן הצבי.

שידוכים. ג' יוצ"ח מבוגרים אין שידוכים מה יעשה? תשובה: שהאב ילמד כתובות.

סיון תשס"ט. דרשתי באירוסין חתן פלוני על "רגל ברגל", אחד מהשומעין שהיו לו ב' ניתוחים ברגל והיה צריך לעבור ניתוח ג', וכששמע את הסיפור התיישב ללמוד הל' חוה"מ, והנה עבר המחלה ולא צריך ניתוח. בתחונה של אותו בחור חתן השתתף רבנו ואז הראיתי לו את היהודי הנ"ל. רבנו התרגש מהמעשה.